

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Petrus & Paulus campus centrum Sint-Jozefsinstituut te OOSTENDE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 35212
Instelling Petrus & Paulus campus centrum Sint-Jozefsinstituut
Directeur Ann VERGOTE
Adres Alfons Pieterslaan 21 - 8400 OOSTENDE
Telefoon 059-80.24.23
Fax 059-51.05.92
E-mail sjo.oostende@scarlet.be
Website <http://www.petrusenpaulus.be>

Bestuur van de instelling VZW Petrus & Paulus
Adres Vindictivelaan 9 - 8400 OOSTENDE

Scholengemeenschap SG Ichthus
Adres Alfons Pieterslaan 21 - 8400 OOSTENDE
CLB Vrij CLB Oostende - Gistel
Adres Frère-Orbanstraat 145 - 8400 OOSTENDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 27-04-2015, 28-04-2015, 29-04-2015 en 30-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 30-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling 22-06-2015

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Wendy FRANQUET
Teamleden Sylvie DE KEUKELAERE, Marina DROESSAERT, Bart MAES,
Herman ROS, Serge SAUBAIN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	8
3.1.1.2 Huishoudkunde in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)	9
3.1.1.3 Project algemene vakken in bso tweede graad in de studierichting Haartzorg (leerplan D/2012/7841/014)	11
3.1.1.4 Project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Haartzorg (leerplan D/2012/7841/026)	12
3.1.1.5 Bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haartzorg (leerplan D/2013/7841/016)	13
3.1.1.6 Frans in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen en derde graad in de studierichting Secretariaat-talen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2006/0279/006)	15
3.1.1.7 Bedrijfseconomie in tso tweede en derde graad in de studierichting Handel (leerplannen D/2005/0279/014, D/2013/7841/014)	17
3.1.1.8 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan D/2011/7841/038)	19
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	23
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	24
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	25
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	25
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	26
4.1 Leerbegeleiding	26
4.2 Evaluatiepraktijk en rapporteringspraktijk.....	27
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
6.1 Wat doet de school goed?.....	34
6.2 Wat kan de school verbeteren?	34
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefsinstituut Oostende behoort tot het schoolbestuur Petrus & Paulus, dat vier secundaire scholen aanstuurt. Samen met het nabijgelegen Onze-Lieve-Vrouwecollege vormen zij 'Campus Centrum'. Het onderwijsaanbod bestaat uit een eerste graad A- en B-stroom en een bso en tso bovenbouw in de studiegebieden Handel, Haarzorg, Toerisme en Personenzorg. Het leerlingenaantal daalde de laatste jaren sterk. Het schoolbestuur tracht dan ook met behulp van een meerjarenplan het aanbod van haar scholen beter op elkaar af te stemmen. Zo verhuist vanaf volgend schooljaar heel de eerste graad naar de gebouwen van het Onze-Lieve-Vrouwecollege. Nu is dit al het geval voor de eerstejaars.

Veel leerlingen komen uit een kansarme buurt en hebben taalachterstand en/of schoolse achterstand. Het pedagogisch project van de school spreekt hen aan: "Mogen leren, mogen proberen, mogen zijn". Het uitgebreide zorgbeleid van de school speelt in op hun noden en behoeften.

De school beschikt over zeer oude gebouwen die netjes en aangenaam ogen. De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne zijn in orde omdat de school dit zeer nauwgezet opvolgt.

Een nieuw directieteam dat bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur, leidt de school. Een team van coördinatoren helpt hen daarbij. De schoolleiding gaat zeer doelgericht te werk en gaat vernieuwing niet uit de weg. Zij vertrekt van het pedagogisch project om de schoolwerking vorm te geven. Plezier beleven aan leren, kansen geven, open communiceren en verantwoordelijkheid geven staan hierbij centraal. De directie investeert veel in persoonlijke en schoolbrede communicatie. Zij streeft ernaar dat alle partijen inspraak hebben in het schoolbeleid. De kwaliteitszorg is sterk op schoolniveau: de school formuleert operationele doelstellingen, evalueert deze en verbetert zo haar werking. De aandacht voor kwaliteitszorg is echter nog niet algemeen verspreid op vakgroepniveau. De schoolleiding is recentelijk gestart met de aansturing van de vakgroepen, maar volgt deze slechts aarzelend op. Dit heeft als gevolg dat de kwaliteit van het onderwijs van een aantal vakken niet voldoet, zoals blijkt uit het erkenningsonderzoek. De onderwijsinspectie onderzocht de leerplanrealisatie van een representatieve selectie van vakken uit het onderwijsaanbod. Het onderzoek geeft een wisselend beeld. In de eerste graad voldoet natuurwetenschappen in de A-stroom. Binnen het studiegebied Handel voldoen Frans in de tweede graad tso Handel-Talen en in de derde graad tso Secretariaat-Talen en bedrijfseconomie in de tweede en derde graad Handel. De leerplanrealisatie van bedrijfseconomie in de derde graad tso Handel is een voorbeeld van goede praktijk. Binnen het studiegebied Lichaamsverzorging voldoet project algemene vakken (PAV) in de tweede graad bso Haarzorg. De leerplanrealisatie voldoet niet voor PAV in de derde graad bso Haarzorg en voor het specifiek gedeelte in de tweede graad bso Haarzorg. Binnen het studiegebied Personenzorg voldoet het specifiek gedeelte niet in de eerste graad Sociale en technische vorming (STV) en in de derde graad Sociale en technische wetenschappen (STW) omwille van de leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen. De realisatie van de leerplandoelen voor voeding en expressie in de derde graad STW getuigt van een zeer sterke kwaliteit. De tekorten in de verschillende vakken hebben te maken met een onderwijsaanbod en evaluatiepraktijk die niet voldoen aan de verwachtingen van het leerplan. De school streeft in voldoende mate de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) na.

Het Sint-Jozefsinstituut heeft een zeer goed uitgewerkte leerbegeleiding op schoolniveau. Zij biedt basiszorg aan alle leerlingen en meer uitgebreide zorg aan leerlingen met specifieke noden.

Taalondersteuning krijgt veel aandacht binnen de leerbegeleiding. Leerondersteuning is de verantwoordelijkheid van heel het lerarenteam, bijgestaan door het zorgteam en het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Het schoolteam volgt de leerlingen van nabij, onder meer op basis van klassenraden en het digitale leerlingvolgsysteem. De kwaliteit van de preventieve leerbegeleiding is op vakniveau wel nog heel verschillend en leraarafhankelijk.

De school doorloopt een veranderingstraject om haar evaluatiepraktijk op punt te stellen. Dit heeft onder meer geleid tot schoolafspraken over de frequentie van evaluatie en het gewicht van examens tegenover dagelijks werk. Ook de kwaliteit van de evaluatiepraktijk op vakniveau is zeer verschillend. De evaluatie van de integrale opdrachten en de geïntegreerde proef is sterk. Die is gebaseerd op transparante beoordelingscriteria die goed aansluiten bij de leerplandoelen. De school rapporteert frequent over de resultaten van de leerlingen aan de ouders via rapporten, oudercontacten en het digitale puntensysteem.

Door de tekorten in de leerplanrealisatie van een aantal vakken, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies, beperkt in tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate zijn weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	x
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 Handel	natuurwetenschappen	
Graad 1 Sociale en technische vorming	natuurwetenschappen	huishoudkunde
Graad 2 BSO Haarzorg	project algemene vakken	bio-esthetiek, dameskappen, herenkappen
Graad 2 TSO Handel		bedrijfseconomie
Graad 2 TSO Handel-talen	Frans	
Graad 3 BSO Haarzorg	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Handel		bedrijfseconomie
Graad 3 TSO Secretariaat-talen	Frans	
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen, opvoedkunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden en de uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding gebeurt doelgericht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen krijgen vrijwel alle leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aangeboden. Een beperkt aantal doelstellingen over het uitscheidingsstelsel en de samenhang tussen de verschillende stelsels vormt hierop een uitzondering.

De lespraktijk vertrekt van de algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden. Het aanbod omvat demonstratieproeven, terreinstudie en eenvoudige leerlingenexperimenten, zoals aangegeven door het leerplan. De leerlingen krijgen voldoende gelegenheid om onder begeleiding onderzoek uit te voeren. Ze leren gericht waarnemen, metingen doen en gegevens verzamelen en hanteren. De doelstellingen over het onder begeleiding herleiden van een wetenschappelijk probleem tot een onderzoeksvraag en het formuleren van een hypothese krijgen weinig expliciete aandacht (doelstellingen AD1 en AD2). Daardoor vormt het aanleren van de verschillende stappen van de natuurwetenschappelijke methode nog geen coherent geheel. De leerlingen oefenen ook te weinig ICT-vaardigheden.

De leerplandoelstellingen in verband met wetenschap en samenleving zijn sterk aanwezig in de lespraktijk. De aanpak is ervaringsgericht en gebaseerd op concrete toepassingen. De leerlingen krijgen voldoende kansen om de wetenschappelijke concepten te koppelen aan zorg en respect voor de natuur, de medemens en het eigen lichaam. Het aanbod is afgestemd op het beheersingsniveau van de leerlingen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt in beide vestigingsplaatsen over de noodzakelijke uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De meeste leermiddelen worden functioneel ingezet, maar het ICT-gebruik is beperkt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De leerlingenevaluatie is vrij volledig en evenwichtig gespreid over de leerinhouden. Ze is echter nog niet expliciet gericht op de doelstellingen en leerstrategieën uit het leerplan. Zo worden de wetenschappelijke vaardigheden te beperkt geëvalueerd en zijn er weinig opgaven die peilen naar de leerstrategieën 'herkennen en benoemen', 'data hanteren', 'indelen vanuit waarnemingen' en 'aanduiden'. De vraagstelling mikt vooral naar de hogere beheersingsniveaus. Vooral de examens overtreffen als geheel het door het leerplan verwachte beheersingsniveau. De klasgemiddelden schommelen doorgaans rond 60 % en bevinden zich aan de lage kant in vergelijking met de andere vakken. Het jaarlijks hernemen van identieke vragencombinaties hypothekeert de betrouwbaarheid van de resultaten. Het cijfer voor dagelijks werk is gebaseerd op frequente toetsing van kleinere leerstofgehelen. De leerlingen krijgen hierover feedback en kunnen op basis daarvan hun leerproces

bijsturen. Het leerlingenrapport omvat hoofdzakelijk de resultaten van toetsen en examens. Het komt nog niet tot stand op basis van samenhang tussen proces- en productevaluatie zoals het leerplan aangeeft.

De evaluatiecriteria zijn transparant voor leerlingen en ouders. De opgaven zijn in verzorgde en duidelijke taal gesteld en de vraagstelling is gericht op functionele en levensechte situaties.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerlingen krijgen voldoende gelegenheid om te participeren aan de lessen. Tijdens een aantal experimentele opdrachten komen leerlingactieve werkvormen aan bod. Demonstratieproeven en beeldmateriaal ondersteunen de lesopbouw en het aanbrengen van nieuwe begrippen. De lessen en het cursusmateriaal zijn gestructureerd en de verwachtingen voor toetsen en examens worden helder gecommuniceerd.

Zowel de preventieve als de curatieve leerbegeleiding zijn sterk uitgewerkt. De leerlingen krijgen studietips, begrippenlijsten en leerstrategieën aangereikt. Ze krijgen voldoende feedback op hun resultaten en kunnen rekenen op individuele remediëring. Ze leren verantwoordelijkheid nemen in het eigen leerproces. De schoolafspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende (sticordi-) maatregelen worden consequent uitgevoerd.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

In de vakgroep wetenschappen is heel wat interne expertise aanwezig, die de leraren versterken door het volgen van nascholing. Het delen van opgebouwde expertise is echter nog niet ingeburgerd. De vakgroepwerking is te weinig gericht op pedagogisch-didactische aspecten en op de samenhang binnen het curriculum.

3.1.1.2 Huishoudkunde in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk sluiten onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat leerlingen nagenoeg geen realisaties uitvoeren volgens het technisch proces. De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide, transparant en betrouwbaar. De materiële uitrusting voldoet niet aan de minimale vereisten van het leerplan.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De zeven thema's waarrond de leerplandoelstellingen zijn geclusterd, komen alle aan bod. De uitwerking van de leerplandoelstellingen zelf vertoont echter grote hiaten.

De leerlingen leren niet methodisch werken en denkend handelen via het technisch proces. Ze voeren geen realisaties uit (toepassingen van de zeven thema's) volgens het technisch proces maar enkel opgelegde opdrachten. Ze leren niet, zoals het leerplan voorschrijft, zich oriënteren op een probleem, creatief naar oplossingen zoeken, een uitvoering plannen, kritisch evalueren en bijsturen.

De realisaties zijn onvoldoende betekenisvol; ze zijn niet gekaderd in een realistische en voor de leerlingen herkenbare context. Hierdoor ontbreekt de samenhang tussen de leerplandoelstellingen en tussen de thema's. De leerlingen krijgen de ondersteunende kennis aangereikt los van de realisaties wat de integratie van theorie en praktijk bemoeilijkt. De keuze van de toepassingsgebieden voor de realisaties is niet evenwichtig; het aandeel voeding is opvallend groter dan het werken met materialen en de sociale activiteiten.

Het aanbod mist een doelgerichte opbouw van enkelvoudig naar meer complex en van sterk leraargestuurd naar meer zelfstandig. Het aanbod daagt de leerlingen onvoldoende uit om zelfstandig te leren denken en handelen, wat de essentie is van het leerplan. Op deze manier bereidt het onvoldoende voor op de tweede graad. Het aanbod is ook niet in samenhang met verwante vakken zoals techniek, natuurwetenschappen en wiskunde.

De leerplandoelstellingen die te maken hebben met situeren van de thema's in een actuele en sociale context, reflecteren en grafisch voorstellen komen onvoldoende aan bod. Gezonde voeding maakt deel uit van de theorielessen, maar de leerlingen leren onvoldoende in de realisaties wat gezonde voeding betekent. Bijna alle realisaties in verband met voedselbehandeling voldoen niet aan de eisen van gezonde voeding.

Bij het aanleren en inoefenen van de technische vaardigheden gaat voldoende aandacht naar veilig, hygiënisch en ergonomisch werken. Milieubewust werken blijft eerder onderbelicht.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

De school beschikt niet over lokalen die aan de minimale vereisten van het leerplan voldoen. In de didactische keuken is geen zone voor handhygiëne. Het werken met materialen vindt niet plaats in een polyvalent lokaal. Er wordt geen gebruikgemaakt van lokalen of leermiddelen vanuit de vakken techniek of natuurwetenschappen.

De lokalen beschikken over voldoende ICT-uitrusting voor de leraren en de leerlingen. De leraar maakt gebruik van de projectiemogelijkheid als ondersteuning van het leerproces. De leerlingen gebruiken zelden de computer in functie van het bereiken van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De evaluatiepraktijk volgt de hiaten in het aanbod. Het technisch proces maakt geen deel uit van de realisaties en wordt dus ook niet geëvalueerd.

De ondersteunende kennis wordt geëvalueerd aan de hand van één grote toets na elk thema. Het beheersingsniveau strookt niet met de verwachtingen van het leerplan. Ongeveer twee derde van de vragen is gericht op kennisreproductie. Enkele toepassings- en inzichtsvragen voldoen aan het verwachte beheersingsniveau van het leerplan. Sommige van deze vragen zijn te weinig geoefend in het lesgebeuren, wat transparantie en succeservaring in de weg staat. De toetsen bevatten ook contextloze berekeningen en vraagstukken. Het over de jaren heen hergebruiken van toetsen brengt de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang.

De evaluatie van de realisaties is onvoldoende valide. Ze gebeurt niet op basis van de ondersteunende kennis en van de technische en sociale vaardigheden zoals het leerplan verwacht. De realisaties worden geëvalueerd aan de hand van globale aandachtspunten die onvoldoende verwijzen naar de leerplandoelstellingen en die niet geconcretiseerd zijn in evaluatiecriteria. De leerlingen weten onvoldoende op basis waarvan ze geëvalueerd worden. Na elke realisatie evalueren de leerlingen zichzelf. Deze informatie maakt geen deel uit van de eindevaluatie en wordt niet gebruikt om het leerproces te ondersteunen.

Tien procent van het eindtotaal staat op attitudes. In de praktijk wordt dit

ingevuld door de score van leerlingen op enkele taken die niets te maken hebben met attitudes. Ook bij deze taken ontbreken evaluatiecriteria.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De preventieve leerbegeleiding beperkt zich tot het goed gestructureerde cursusmateriaal (handboek) waarmee de ondersteunende kennis wordt aangebracht. Hierin duiden de leerlingen aan wat ze moeten kennen. Voor de realisaties is het cursusmateriaal zeer beperkt en onvoldoende om het leerproces te stimuleren en te ondersteunen.

Het aantal evaluaties is te klein om de leervorderingen van de leerlingen goed in kaart te brengen en hen voldoende succeservaringen te laten opdoen. Succeservaringen staan nochtans centraal in het leerplan. De rapporten bevatten voor huishoudkunde enkel cijfers en geen inhoudelijke commentaren, waardoor de rapportering het leerproces onvoldoende ondersteunt.

De curatieve leerbegeleiding ontbreekt nagenoeg. Leerlingen verbeteren hun toetsen niet. Er is geen remediëring. Tijdens de realisaties krijgen de leerlingen mondelinge feedback op de uitvoering en kunnen zo hun handelen bijsturen. Ze krijgen geen gerichte feedback op hun leerproces omdat het doelgericht aanreiken en evalueren van de leerplandoelstellingen ontbreekt.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Huishoudkunde behoort tot de vakgroep Voeding, Techniek en Sociale wetenschappen. De huidige werking van de vakgroep stimuleert onvoldoende het reflecterend en lerend vermogen van de leden. Zo komen ze onvoldoende tot professionalisering en kwaliteitsbewaking, nodig om het leerplan te realiseren en het leerproces van leerlingen te begeleiden. De vakgroep bekommert zich vooral om praktische zaken. Pedagogisch-didactische thema's komen nauwelijks aan bod. De vakgroep gaat niet in overleg met andere vakgroepen om de samenhang van het curriculum te bewaken en te verbeteren.

3.1.1.3 Project algemene vakken in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg (leerplan D/2012/7841/014)

Voldoet

De leerplandoelen worden geïntegreerd aangeboden en gerealiseerd op het verwachte beheersingsniveau. De evaluatie sluit voldoende aan bij de leerplandoelen. De leerplanrealisatie wordt bevorderd door een goed uitgerust vaklokaal.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De doelstellingen van de verschillende leerplanclusters komen geïntegreerd aan bod in maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en die een aantal contexten van de vakoverschrijdende eindtermen dekken. Voor een aantal opdrachten is er horizontale vakoverschrijdende samenwerking met het studiegebied Haarzorg.

De taalvaardigheden zijn voldoende doelgericht opgebouwd rond de pijlers lees-, schrijf-, spreek- en gespreksvaardigheden op basis van een functionele tekstkeuze. Daarbij wordt voldoende ingespeeld op de taalheterogeniteit van de leerlingen. Rekenvaardigheden zijn doorgaans ingebed in een functionele context. ICT-toepassingen worden gebruikt voor de realisatie van de doelen m.b.t. functionele informatieverwerking en -verwerking. Bij het instrumenteel ICT-gebruik komt de opmaak van tabellen en berekeningen met een rekenblad te weinig aan bod. De organisatiebekwaamheid wordt ontwikkeld tijdens individuele en groepsopdrachten waarbij het OVUR-stappenplan richtinggevend is. Doelen m.b.t. tijd- en ruimtebewustzijn komen aan bod in de thema's en bij de behandeling van de actualiteit. De aandacht voor doelen die betrekking hebben

op 'wetenschap en samenleving' is beperkt.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie bestrijkt op een representatieve en evenwichtige wijze het geheel van de leerstof en de leerplandoelen. Ook vakgebonden attitudes worden meegenomen in de evaluatie. Bij de evaluatie van de rekenvaardigheid ontbreekt soms een functionele context.

De evaluatie wordt transparant gemaakt door de duidelijkheid van de opdrachten en de criteria waaraan ze moeten beantwoorden. De leerlingen worden bij hun evaluatie betrokken via zelfevaluatie. De frequentie van de evaluatie staat garant voor de betrouwbaarheid ervan.

Een instrument om per doelstelling te evalueren is in ontwikkeling, maar is nog niet gebruiksvriendelijk genoeg om haalbaar te zijn.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend

De feedback over de leerprestaties op de rapporten is overwegend kwantitatief. Vakcommentaren zijn schaars en missen informatiewaarde.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De leraren bouwen een vertrouwensrelatie met de leerlingen op die resulteert in een veilig en motiverend leerklimaat. De leerlingen leren systematisch de OVUR-methode toepassen in gevarieerde individuele en groepsactiviteiten. Het cursusmateriaal is gestructureerd en heeft een verzorgde lay-out. Evaluatiedocumenten worden verzameld in een overzichtelijk portfolio. Aan de hand van een afsprakenblad weten de leerlingen wat van hen verwacht wordt en hoe ze geëvalueerd worden.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De PAV-lokalen zijn degelijk uitgerust met alle leermiddelen die het leerplan vereist. De leraren zetten de leermiddelen adequaat in om de leerplandoelen te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

De vakgroep is geen forum voor inhoudelijk overleg en kennisdeling. Divergerende visies op het vak en op evaluatie leiden tot leraar- en graadgebonden verschillen die resulteren in een gebrek aan samenhang. De basis voor een geleidelijke verzelfstandiging van het leerproces wordt in de tweede graad gelegd, maar krijgt geen vervolg in de derde graad waar de onderwijsleersituaties te gesloten blijven om de groei naar autonomie te realiseren.

3.1.1.4 Project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Haarzorg (leerplan D/2012/7841/026)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod beantwoordt niet aan het verwerkingsniveau dat het leerplan voorschrijft. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het onderwijsaanbod is gebaseerd op maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en die een aantal contexten van de vakoverschrijdende eindtermen dekken. Voor de stage is er horizontale vakoverschrijdende samenwerking met het studiegebied Haarzorg.

Doorheen de thema's komen de leerplanclusters geïntegreerd aan bod, maar niet op het verwerkingsniveau dat het leerplan beoogt. Het verwerkingsniveau stagneert op het niveau van de tweede graad. De sterke sturing in overwegend gesloten onderwijsituaties verhindert de graduele verzelfstandiging van de leerlingen. Die worden te weinig uitgedaagd om individueel of in groep opdrachten uit te voeren. Ze leren onvoldoende activiteiten plannen, uitvoeren

en erover reflecteren op basis van de OVUR-methode. Hierdoor worden de leerplandoelen m.b.t. organisatiebekwaamheid onvoldoende gerealiseerd.

De complexiteit van de opdrachten voor taal- en rekenvaardigheden neemt onvoldoende toe. Dat is ook het geval voor de verwerking van de actualiteit, waarbij de inbreng van de leerlingen niet stelselmatig verhoogt. De doelen voor maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid komen onvoldoende aan bod. Er is weinig aandacht voor maatschappelijke instellingen in de eigen regio, maatschappelijk relevante formulieren, relevante aspecten van de sociale wetgeving en budgettering.

Er worden weinig activiteiten ingebouwd om de leerplandoelen en leerinhouden levensecht aan te bieden.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie vertrekt onvoldoende vanuit de leerplandoelen. Ze is overwegend gericht op de evaluatie van kennisdoelen en niet op het meten van de mate waarin de leerling de functionele vaardigheden heeft bereikt. De evaluatie vertoont dezelfde hiaten als het onderwijsaanbod. Doelen m.b.t. de organisatiebekwaamheid en maatschappelijk en ethisch bewustzijn zijn ondervertegenwoordigd.

Rapporteringspraktijk

Leerondersteunend

De feedback over de leerprestaties op de rapporten is overwegend kwantitatief. Vakcommentaren zijn schaars en missen informatiewaarde.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leraren bouwen een vertrouwensrelatie met de leerlingen op die resulteert in een veilig leerklimaat. De aanpak is motiverend en het onderwijs verloopt gestructureerd. Door de sterke sturing wordt evenwel de kans gemist om de leerlingen aan hun eigen leerproces te leren werken. De OVUR-methode wordt niet systematisch toegepast en er worden onvoldoende reflectiemomenten ingebouwd. De overwegende invuldidactiek is niet bevorderlijk voor de taalontwikkeling.

Het cursusmateriaal is goed gestructureerd en heeft een verzorgde lay-out. Aan de hand van een afsprakenblad weten de leerlingen wat van hen verwacht wordt en hoe ze geëvalueerd worden.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De PAV-lokalen zijn degelijk uitgerust met alle leermiddelen die het leerplan vereist. De leraren zetten de leermiddelen adequaat in.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep is geen forum voor inhoudelijk overleg en kennisdeling. Divergerende visies op het vak en op evaluatie leiden tot leraar- en graadgebonden verschillen die resulteren in een gebrek aan samenhang. De basis voor een geleidelijke verzelfstandiging van het leerproces wordt in de tweede graad gelegd, maar krijgt geen vervolg in de derde graad waar de onderwijsleersituaties te gesloten blijven om de groei naar autonomie te realiseren.

3.1.1.5 Bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg (leerplan D/2013/7841/016)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie en de evaluatie zijn onvoldoende afgestemd op het leerplanconcept. Het onderwijsaanbod vertoont hiaten en de evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De vaststellingen hebben betrekking op de volgende vakken van het specifiek gedeelte: bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen, die in het competentiegericht leerplan opgenomen zijn onder de pedagogische vakbenaming 'realisaties haarzorg'.

Het doelgericht aansturen en begeleiden van het leerproces zoals verwacht door het competentiegericht leerplan gebeurt te weinig. De vakgroep heeft geen leerlijnen uitgewerkt en de leraren verbinden de verschillende doelstellingen van de vier competenties niet systematisch met elkaar. Verder is er nog onvoldoende nagedacht over welke kennis en vaardigheden noodzakelijk zijn om de gewenste competenties te verwerven. Duidelijke verwachtingen en criteria waaraan het handelen van de leerlingen moet voldoen en wanneer ze deze (moeten) beheersen ontbreken. Dit zorgt ervoor dat het competentiegericht leerplan nog onvoldoende wordt geconcretiseerd en de school de leerplanrealisatie onvoldoende kan aantonen.

De leerplandoelstellingen onthalen, begeleiden en afscheid nemen van klanten, die centraal staan in het beroep kapper, komen voldoende aan bod. De leerlingen krijgen echter nog te weinig mogelijkheden om deze klantgerichte attitudes met voldoende diepgang praktisch in te oefenen.

De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen voor het realiseren van kapsels volledig en op het verwachte beheersingsniveau van het leerplan aangeboden. Het aanbod krijgt echter een onvoldoende evenwichtige benadering. De meeste aandacht gaat naar het onderdeel 'vorm geven van de haren', andere onderdelen komen beperkter aan bod. Daarnaast besteden de leerlingen te veel onderwijstijd aan het inoefenen van opgelegde werkmodellen. Nochtans verwacht het competentiegericht leerplan dat de leraren differentiatie inbouwen in het aanbod.

De leerplandoelstellingen waarbij het accent ligt op de ontwikkeling van de leerling als persoon komen onvoldoende aan bod. Voor het uitwerken van bepaalde opdrachten heeft de vakgroep al stappen ondernomen tot samenwerking met de leraren van de basisvorming. De gemeenschappelijke doelstellingen kunnen echter nog beter op elkaar afgestemd worden.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

De school verdeelt de vakken niet conform de verwachtingen van het leerplan. Ze werkt voor een aantal vakken niet met blokken van twee, drie of vier uur. Dit belemmert de geïntegreerde aanpak van het leerplan en vraagt creativiteit van de leraren om de ene lestijd praktisch zinvol in te vullen.

Uitrusting

*Leermiddelen
ICT
Inzet uitrusting*

De salons waar de lessen plaatsvinden voldoen aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De praktijklokalen ogen net en verzorgd. Dit draagt bij tot de ontwikkeling van de vakattitudes voor veilig en hygiënisch werken.

De school beschikt over de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen om veilig werken conform de wetgeving toe te laten. Veiligheid- en gezondheidskaarten voor het gebruik van apparaten en producten zijn in de salons aanwezig. Het installeren van een bereidingshoek met afzuiging is gepland.

De leraren zetten de didactische middelen en de beschikbare uitrusting, met inbegrip van ICT, functioneel in.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

De evaluatiepraktijk weerspiegelt de tekorten van het onderwijsaanbod.

*Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Voor de realisaties haarzorg hanteert de vakgroep permanente evaluatie. De evaluatie is nog onvoldoende afgestemd op het leerplanconcept en is onevenwichtig. De beoordeling van (praktijk)opdrachten en onderzoeksvragen is onvoldoende transparant omdat beoordelingsitems en -criteria ontbreken.

Zelfreflectie en -evaluatie maken integraal deel uit van de evaluatiepraktijk. De leerlingen hebben de kans om te reflecteren en zichzelf te evalueren, maar slagen daar onvoldoende in omdat de verwachtingen onduidelijk zijn.

Momenteel beschikken de leraren niet over een overzicht van de vorderingen van de leerlingen binnen hun individuele leertraject. De school kan het realiseren van de leerplandoelstellingen hierdoor onvoldoende aantonen.

Rapporteringspraktijk
*Transparantie
Leerondersteunend*

De leerlingen en ouders krijgen via een aparte bijlage (het competentierapport) bij het rapport een overzicht van de leerprestaties. Het competentierapport is onduidelijk. De verhoudingen gegeven aan de verschillende competenties zijn niet evenwichtig. Ook biedt de schriftelijke feedback op het rapport de leerlingen nog te weinig ondersteuning om hun leerproces gericht bij te sturen.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De vakgroep heeft aandacht voor variatie in de werkvormen en ontwikkelde verschillende verdienstelijke werkmodellen om de manier waarop handelingen worden gesteld te verduidelijken. Leerlingen voeren opdrachten onder begeleiding uit op basis van een gekregen werkmodel. Waar nodig verwijzen de leraren tijdens de praktische oefeningen naar de aangeleerde theoretische kennis en het gebruik van correcte vakterminologie. De leerlingen krijgen tijdens het uitvoeren van praktische handelingen individuele feedback op hun werk en kans tot reflectie. De leerprocessen blijven echter sterk gestuurd door de leraren en de leerlingen hebben weinig kansen om hun eigen leerproces in handen te nemen.

Naast stappenplannen en technische fiches beschikken de leerlingen over een cursus. Het cursusmateriaal is nog in volle ontwikkeling en ondersteunt momenteel het leerproces beperkt.

Voor instromers ontwikkelde de vakgroep een specifiek begeleidingstraject. Daarnaast krijgen de leerlingen individuele remediëring op basis van hun noden.

Deskundigheidsbevordering
*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

Voor de implementatie van het nieuw leerplan stapte de vakgroep mee in het aangeboden nascholingstraject en werken de leraren samen met de pedagogische begeleidingsdienst. De vakgroep vergadert geregeld, zowel formeel als informeel. Tot nog toe ligt de focus van het vakgroepoverleg vooral op de ontwikkeling van werkmodellen en didactische hulpmiddelen. De evaluatie van de klaspraktijk, de ontwikkeling van leerlijnen, graadgebonden en graadoverstijgend werken krijgen nog onvoldoende aandacht.

Het lerarenteam volgt externe nascholing om de vak- en productenkennis te verhogen. Ze wisselen zowel nascholingservaringen als lesmateriaal collegiaal uit.

3.1.1.6 Frans in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen en derde graad in de studierichting Secretariaat-talen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2006/0279/006)

Voldoet

Bekeken vanuit een ontwikkelingsperspectief evolueren het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk naar een voldoende realisatie van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het onderwijsaanbod ontwikkelt zich naar een vaardigheidsgericht curriculum dat in vergelijking met vorig schooljaar beter aansluit bij de communicatieve doelstellingen van het leerplan. Kennis en vaardigheden komen geïntegreerd en in een evenwichtige verhouding aan bod. Alle vaardigheden zijn vertegenwoordigd in het onderwijsaanbod. De dekking van de tekstsoorten is evenwel niet sluitend. Er is geen aandacht voor huislectuur.

De luistervaardigheid wordt ontwikkeld door het consequent gebruik van het Frans als instructietaal. Het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren is een permanente bron van luistertraining. Er is ruime aandacht voor de interculturele component. De leerlingen verkennen de socioculturele diversiteit van de francophonie tijdens studie-uitstappen die op authentieke wijze bijdragen tot de taalontwikkeling. Voor de leesvaardigheid komen overwegend functionele tekstsoorten aan bod. Schrijfopdrachten worden voorafgegaan door uitvoerige en duidelijke instructies die aangepast zijn aan de tekstsoort. Het extra uur in Handel-talen krijgt een uitgesproken vaardigheidsgerichte invulling.

In de studierichting Secretariaat-talen wordt zakelijke communicatie nog als een apart vakonderdeel behandeld. In tegenstelling tot vorig schooljaar krijgt de zakelijke communicatie dit schooljaar een zeer kwaliteitsvolle invulling.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie bestrijkt de leerplancomponenten op evenwichtige wijze en is representatief voor het leerstofaanbod. De puntenverdeling voor de examens is transparant en beantwoordt aan het gewicht dat in het leerplan aan de verschillende componenten wordt toegekend. Voor dagelijks werk liggen de verhoudingen vast aan de hand van cumulatiekolommen in het digitaal puntenboek.

De evaluatie van de kenniscomponent overstijgt zelden het reproductieve niveau. Grammatica en woordenschat worden opgesplitst en overwegend geëvalueerd met gesloten oefeningen in een beperkte context. Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. Het besef groeit dat de evaluatie moet evolueren in die richting, maar vooralsnog ontbreekt expertise op dit vlak. In de examens van dit schooljaar zijn de toepassingen al meer ingebed in een context.

Het gebruik van beoordelingsschema's voor spreken en schrijven is ingeburgerd, maar de criteria zijn verschillend qua diepgang en worden niet verticaal opgebouwd.

De deelopdracht voor Frans in de geïntegreerde proef is doordacht en sluit goed aan bij de specificiteit van de studierichting en de doelen van het leerplan Frans.

Rapporteringspraktijk

Leerondersteunend

Als er rapportcommentaren worden geschreven, bieden die weinig extra informatie bij de cijfers.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het motiverend klasmanagement leidt tot een geordend en leerbevorderend leerklimaat. Het onderwijs is gestructureerd en de lessen zijn gevarieerd. De leerlingen worden ondersteund met een afsprakenblad en kunnen rekenen op remediëring indien zij problemen hebben met de leerstof. Naar aanleiding van de examens wordt gepeild naar hun studiemethode aan de hand van een zelfevaluatiejabloon. Bij de verbetering van toetsen is er weinig aandacht voor foutenanalyse en de eigenhandige correctie door de leerlingen.

Uitrusting De uitrusting beantwoordt aan de minimale vereisten van het leerplan en wordt adequaat ingezet om de leerplandoelen te realiseren. ICT wordt geregeld geïntegreerd in het onderwijsproces.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Deskundigheidsbevordering De professionele samenwerking in de vakgroep staat nog op een laag pitje. De vakgroep stuurt de realisatie van de leerplandoelen en de samenhang van het curriculum onvoldoende aan. Het ontbreken van bindende afspraken leidt tot ongelijkgerichtheid op een aantal vlakken. Dit is de erfenis van een verleden waarin individualisme overheerste. Binnen de nieuw samengestelde vakgroep zijn er signalen die wijzen op een nieuwe dynamiek die de belofte inhoudt van meer cohesie en leerplangerichte samenwerking. De openheid voor externe ondersteuning en de bereidheid om zich te professionaliseren op het vlak van taaltaken zijn alvast aanwezig.

*Overleg
Vorming*

3.1.1.7 Bedrijfseconomie in tso tweede en derde graad in de studierichting Handel (leerplannen D/2005/0279/014, D/2013/7841/014)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod De leraren gaan zeer leerplangericht te werk. Zowel in de tweede als in de derde graad is het aanbod volledig en evenwichtig. Zoals de leerplannen het vragen verwerven de leerlingen de beoogde kennis, vaardigheden en attitudes op een concrete en praktijkgerichte wijze. Bij het behandelen van de boekhoudkundige leerinhouden hebben ze voortdurend aandacht voor de boekhoudredenering. In de tweede graad boeken ze de verrichtingen met behulp van didactische boekhoudsoftware; in de derde graad gebruiken ze een professioneel pakket. De meer theoretische leerstofonderdelen komen aan bod in betekenisvolle, actuele contexten.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In de tweede graad vormen de leerlingen voor twee van de zes wekelijkse lestijden een graadklas. De vakgroep gaat op voorbeeldige wijze met deze situatie om door gedifferentieerd les te geven. Hierdoor blijft de samenhang van het leerplan zo goed mogelijk behouden. Het project in het derde leerjaar past goed in de verkenning van de handelswereld en laat toe om te werken aan een aantal vaardigheidsgerichte leerplandoelen. In het vierde leerjaar kunnen de activiteiten van de leerlingen rond de schoolwinkel explicieter gelinkt worden aan de leerplandoelen rond verkopen. Een leerlijn waarin steeds meer vaardigheden en attitudes in steeds complexere situaties aan bod komen is onvoldoende zichtbaar in de uitwerking van de projecten.

In de derde graad is er een graadklas voor acht van de tien wekelijkse lestijden. Ook hier leveren de leraren bewonderenswaardige inspanningen op het vlak van binnenklasdifferentiatie en begeleid zelfstandig leren. Desondanks kunnen ze de samenhang van het leerplan niet voldoende bewaken. De ondersteunende ICT-doelstellingen van het leerplan komen ruimschoots aan bod. Projecten, didactische uitstappen en gastsprekers dragen bij tot het levensecht aanbieden van de leerinhouden. In het zesde leerjaar werken de leerlingen in een oefenfirma.

Uitrusting De school voldoet ruimschoots aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen bedrijfseconomie. De vaklokalen zijn uitgerust met de nodige projectiemogelijkheden. De leerlingen beschikken voortdurend over een

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

computer en de vereiste software, en gebruiken die ook daadwerkelijk.
Leerlingen en leraren maken intensief gebruik van het elektronisch leerplatform.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de beide graden gebeurt de evaluatie van het dagelijks werk op basis van taken en toetsen. De geregelde feedback door de leraren verleent de evaluatie een voldoende formatief karakter. Voor de leerplandoelen over verkopen en de documentenstroom in de tweede graad kiest de vakgroep voor gespreide evaluatie.

De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag. De evaluatie is volledig en evenwichtig gespreid over de leerstof. Het gevraagde beheersingsniveau voldoet aan de verwachtingen van de leerplannen. In het begin van het eerste leerjaar van de tweede graad overheersen de kennisvragen en eenvoudige toepassingen. Geleidelijk aan wordt de kennis meer in contexten bevraagd en neemt de moeilijkheidsgraad van de toepassingen toe.

De vakgroep heeft geen vaste afspraken over de evaluatie van vakgebonden attitudes. De leraren bepalen zelf welke attitudes zij evalueren, op welke wijze zij dat doen en hoe zij die evaluatie opnemen in het resultaat voor dagelijks werk. Ze hanteren hierbij ook geregeld vormen van peer- en zelfevaluatie. Vooral in de tweede graad is er nood aan objectieve en werkbare instrumenten voor de evaluatie van de projecten.

De geïntegreerde proef is opgebouwd rond de oefenfirma. De leerlingen voeren een aantal opdrachten uit in het kader van een virtuele onderneming. Naast bedrijfseconomie komen hierbij ook de taalvakken aan bod, wat de proef een voldoende geïntegreerd karakter geeft. Voor de evaluatie wordt een transparante en evenwichtige puntenverdeling per vak gehanteerd. Behalve op het inhoudelijke aspect staan er ook punten op attitudes. Zowel het proces als het product worden in de eindscore verrekend.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer, en de leerlingen zijn actief bij het lesgebeuren betrokken. Het cursusmateriaal is gestructureerd, en de leerlingen weten op voorhand wat van hen verwacht wordt voor de toets of het examen. De leraren geven feedback wanneer ze verbeterde taken, toetsen of examens teruggeven.

Door het samenzitten in graadklassen werken de leerlingen geregeld volgens het concept van het begeleid zelfstandig leren. De vakgroep begeleidt instromers uit andere studierichtingen individueel en in functie van hun beginsituatie. Goed doordachte remediëringstaken voorkomen dat leerlingen onoverbrugbare achterstand oplopen. De meeste leerlingen halen behoorlijke resultaten voor bedrijfseconomie.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De leraren zijn professioneel en geëngageerd. De vakgroepwerking voor bedrijfseconomie kadert in de grote vakgroep economie – handel – informatica, die verschillende keren per jaar formeel vergadert. Daarbij maken de leden niet alleen praktische afspraken, maar bespreken zij ook vakdidactische en pedagogische items. De leraren bedrijfseconomie hebben daarnaast geregeld informele contacten over leerplanrealisatie en evaluatie.

3.1.1.8 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan D/2011/7841/038)

Voldoet niet

Voor natuurwetenschappen is het onderwijsaanbod onvolledig en is de evaluatiepraktijk onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde worden binnen de werkvorm 'integrale opdrachten' aangeboden. Het is daarbij duidelijk welke leerplandoelstellingen bij welke opdrachten aan bod komen.

De opdrachten voor expressie zijn goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. Alle doelen komen aan bod. Er gaat iets meer aandacht naar de doelstellingen in verband met het creëren en het presenteren voor een groep dan naar de andere doelen. De opdrachten voor expressie zijn boeiend, betekenisvol en creatief opgevat. Ze sluiten aan bij het profiel van de studierichting, zijn ondersteunend voor de andere componenten en bevorderen de geïntegreerde benadering van de gekozen thema's bij de integrale opdrachten. Er wordt iets meer een beroep gedaan op de expressievormen beeld en woord dan op klank en beweging. De verschillende expressievormen zijn in een aantal opdrachten doelgericht geïntegreerd.

De leerplandoelstellingen voor huishoudkunde komen op een evenwichtige wijze aan bod. Er wordt consequent gebruik gemaakt van een voedingsvoorlichtingsmodel om gerechten en maaltijden samen te stellen en recepten aan te passen. De relatie tussen voeding, voedingsvoorlichtingsmodellen en de achterliggende visie op gezondheid wordt met veel diepgang uitgewerkt. Leerlingen krijgen de kans om voedingsvraagstukken te benaderen vanuit culturele, economische en wetenschappelijke invalshoeken. Ze leren maaltijden plannen, voorbereiden en bereiden voor verschillende doelgroepen en binnen verschillende contexten. Leerlingen leren vooral in het tweede leerjaar van de derde graad zelfstandig keuzes maken aan de hand van opgegeven criteria en die keuzes verantwoorden.

Voor natuurwetenschappen kregen de leerlingen het vorige schooljaar ongeveer 20 % van de theoretische leerplandoelstellingen niet of te oppervlakkig aangeboden. Dat is het geval voor de doelstellingen gekoppeld aan de leerinhouden over elektromagnetisme (nrs. 43 t.e.m. 50), evolutieleer (nrs. 77 t.e.m. 79) en geluid en licht (nrs. 94 t.e.m. 104). De lesvorderingen voor dit schooljaar zijn gelijklopend en wijzen in de richting van dezelfde tekorten.

De onderwijspraktijk in de lessen natuurwetenschappen is sterker gericht op het leerboek dan op het leerplan, waardoor uitbreiding en verdieping van theorie de beschikbare lestijd voor experimentele en vaardigheidsgerichte doelstellingen hypothekeert. De leerlingen krijgen zo te weinig kansen om zich het onderzoekend leren eigen te maken. Het leerplan stelt voor het ontwikkelen van de vaardigheden en attitudes rond onderzoekend leren minimum 20 lestijden laboratoriumoefeningen per leerjaar voorop. Uit de voorgelegde leerlingendocumenten blijkt dat hieraan beduidend minder lestijd wordt besteed. Er zijn nauwelijks documenten waaruit blijkt dat leerlingen verslag leren uitbrengen over waarnemingen en daarin gegevens verwerken, eigen hypothesen en meningen leren formuleren en afwegen, samenwerken aan experimentele opdrachten en op een veilige manier omgaan met stoffen. Ze voeren wel een aantal praktische opdrachten uit, die zich echter beperken tot

een reeks gesloten voorschriften. Doordat de vakgroep nog geen graadoverschrijdende leerlijn voor onderzoeksvaardigheden en -attitudes ontwikkelde, verwerven de leerlingen hierin onvoldoende zelfstandigheid. Een aantal aspecten van het onderzoekend leren zoals het doelgericht waarnemen, wetenschappelijke taal hanteren, het formuleren van algemene wetten en het leren construeren van modellen komen wel aan bod tijdens demonstratieproeven.

De overige leerplandoelstellingen worden wel met voldoende diepgang en op het verwachte beheersingsniveau aangeboden. Ook voor de doelstellingen over wetenschap en samenleving is er voldoende aandacht. De leerlingen leren de aangeboden leerinhouden koppelen aan situaties uit de eigen leefwereld.

Door het ontbreken van een leerlijn voor het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en -attitudes draagt het vak natuurwetenschappen te weinig bij aan het ontwikkelen van de competentie 'Binnen een welomschreven opdracht natuurwetenschappelijke onderwerpen onderzoeken'. Binnen de integrale opdrachten en de geïntegreerde proef voeren de leerlingen voor natuurwetenschappen voornamelijk opzoekwerk en literatuurstudie uit. Het hanteren van verschillende methodieken van analyseren en verwerken van gegevens komt veel minder aan bod.

Voor het vak opvoedkunde is de diepgang ongelijk over de thema's verdeeld. Aan het thema in verband met ontwikkelingspsychologie wordt al te veel tijd besteed. De ontwikkelingsfasen komen met te veel detail aan bod. Dit gaat ten koste van het aanbod van het thema 'In kaart brengen hoe men als mens deel uitmaakt van de samenleving'. De doelstellingen uit dit thema worden te vluchtig en met te weinig diepgang behandeld. De overige thema's komen op een vrij evenwichtige wijze aan bod. Alle bijhorende doelstellingen worden aangereikt.

Het aanbod voor het vak opvoedkunde is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelen. Zoals het leerplan voorschrijft, wordt dikwijls gewerkt op het toepassingsniveau. Leerlingen krijgen de kans om actief met de leerstof aan de slag te gaan. Dit is niet het geval bij het thema 'In kaart brengen hoe men als mens deel uitmaakt van de samenleving'. Er is een variatie aan verwervings- en verwerkingsopdrachten, oefeningen en taken. Binnen de integrale opdrachten zijn er heel wat relevante deelopdrachten die het aanbod van de leerplandoelen voor opvoedkunde aanvullen, uitdiepen en verbreden. Er wordt in dit vak dikwijls ingespeeld op de leefwereld van de leerlingen. De leerlingen leren aan de hand van reële en actuele contexten.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van en rapportering over de beheersing van de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde zijn een voorbeeld van goede praktijk. Binnen de integrale opdrachten wordt per deelopdracht nagegaan in welke mate de betrokken leerplandoelstellingen zijn behaald. Dit gebeurt aan de hand van duidelijke criteria die vooraf door de leerlingen gekend zijn. De mate waarin aan deze criteria is voldaan, wordt ingeschat aan de hand van een vierpuntschaal. De leraren vullen deze inschaling aan met concrete leerbevorderende feedback en met uitgebreide commentaar op het rapport. De leerlingen zijn sterk betrokken bij de evaluatie. Zij schatten het eigen functioneren in aan de hand van dezelfde vierpuntschaal en met gebruik van dezelfde criteria en beantwoorden een aantal vragen aan de hand van een opgegeven reflectiemodel. Per rapportperiode denken leerlingen na over hun

sterke en minder sterke punten. Aan de hand van deze zelfevaluatie worden reflectiegesprekken tussen leerlingen en leraren gevoerd. Deze evaluatiepraktijk is sterk ondersteunend voor het leerproces van de leerlingen.

Voor natuurwetenschappen is de leerlingenevaluatie onvolledig en niet evenwichtig gespreid over de leerplanonderdelen. De in het aanbod ontbrekende theoretische doelstellingen kunnen uiteraard niet geëvalueerd worden. Verder ontbreken de wetenschappelijke vaardigheden en de vakgebonden attitudes in de evaluatiepraktijk. De evaluatie is daardoor te sterk productgericht. Het jaarlijks hernemen van identieke vragencombinaties hypothekeert de betrouwbaarheid van de resultaten. De leerlingenevaluatie omvat wel de overige leerplanonderdelen, maar de vraagstelling is sterk gericht op de leerinhouden en vertrekt te weinig van de doelstellingen. Het beheersingsniveau van de vraagstelling beantwoordt daardoor niet altijd aan de verwachtingen van het leerplan. De meerwaarde van het bijzonder grote aantal examenopgaven die veelvuldig dezelfde leerinhouden bevragen, is niet duidelijk. Ook de toetsing voor dagelijks werk is omwille van de hoge frequentie omvangrijk. Ze eist een belangrijk gedeelte van het aantal beschikbare lestijden op, maar draagt niet in dezelfde mate bij aan het onderwijsleerproces. De evaluatiecriteria zijn transparant voor leerlingen en ouders. De opgaven zijn in verzorgde en duidelijke taal gesteld en de vraagstelling is overwegend functioneel en levensecht.

De evaluatie van het vak opvoedkunde is onevenwichtig gespreid over de onderdelen van het leerplan. Er zijn verschillen tussen en binnen de thema's. Sommige doelen worden aan de hand van veel vragen en opdrachten geëvalueerd, naar andere wordt zeer beperkt gepeild. Het beoogde beheersingsniveau sluit vrij goed aan bij het leerplan: er wordt gepeild naar ondersteunende kennis, inzicht en toepassing. In overeenstemming met het leerplan, gebeurt de evaluatie frequent aan de hand van oefeningen, voorbeelden, toepassingen en casussen. Soms komt de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang omdat dezelfde opdrachten worden gebruikt in toetsen dagelijks werk als in examens, of in examens van twee opeenvolgende leerjaren. Leerlingen worden van nabij opgevolgd aan de hand van frequente toetsen en opdrachten. De puntenverdeling op toetsen en examens is duidelijk. Dit is veel minder het geval voor de evaluatiecriteria bij opdrachten en taken. Er zijn goed geformuleerde examenopdrachten, maar een aantal vragen is onvoldoende duidelijk (b.v. 'leg uit/ leg grondig uit/leg heel grondig uit', 'bespreek grondig'). Heel af en toe wordt gepeild naar de reproductie van losse begrippen, wat niet in overeenstemming is met het door het leerplan beoogde beheersingsniveau.

De geïntegreerde proef (GIP) is geënt op de integrale opdrachten. De proef is voldoende integratief. De leerlingen moeten aantonen dat ze de competenties van de opleiding en de leerplandoelen voor expressie en voeding hebben bereikt. De afstemming op de leerplandoelen voor natuurwetenschappen en opvoedkunde is afhankelijk van het door de leerlingen uit een opgegeven lijst gekozen scriptieonderwerp. Er is functionele samenwerking met het vak Nederlands. De evaluatiecriteria zijn duidelijk, er is zowel proces- als productevaluatie. Zoals bij de integrale opdrachten is er ruime aandacht voor zelfevaluatie. Er is ook een aanzet tot peerevaluatie: leerlingen geven elkaar feedback over de eerste versie van hun scriptie voor de GIP.

Uitrusting De uitrusting is voldoende ondersteunend voor de leerplanrealisatie van de verschillende vakken. Er zijn voldoende grote polyvalente lokalen met een beamer, computers en internetaansluiting. Het functioneel gebruik van ICT faciliteert het bereiken van de leerplandoelstellingen. De didactische keuken beschikt over de nodige uitrusting, maar is verouderd. Er zijn plannen voor het installeren van een nieuwe keuken. Voor natuurwetenschappen worden de beschikbare leermiddelen, met inbegrip van ICT, functioneel ingezet voor demonstratieproeven en het visueel ondersteunen van de leerinhouden. Ze ondersteunen echter nog te weinig het vaardigheidsgericht handelen bij de leerlingen.

Leerbegeleiding De leerlingen worden doorgaans goed begeleid bij het leren, maar er zijn kwaliteitsverschillen tussen de leerplancomponenten. Er is aandacht voor gestructureerd en inzichtelijk leren en voor planmatig en methodisch werken. Dit blijkt uit het overzichtelijk studiemateriaal, de schema's en samenvattingen, de duidelijke leer- en werkafspraken en het gebruik van de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) bij de 'integrale opdrachten'. De leerlingen kennen de verwachtingen voor toetsen en examens. Binnen de 'integrale opdrachten' wordt de beginsituatie van de leerlingen in kaart gebracht en is er ruime aandacht voor reflectie op het eigen functioneren en voor concrete feedback. Ook bij opvoedkunde is er feedback op toetsen en reflecteren leerlingen soms over het eigen leren bij de examens. Het leren gebeurt aan de hand van activerende en gevarieerde werkvormen. Het leerklimaat is veilig en ondersteunt het leren. Voor natuurwetenschappen ondersteunen demonstratieproeven en beeldmateriaal de lesopbouw en het aanbrengen van nieuwe begrippen. De leerlingen krijgen voldoende gelegenheid om te participeren aan de lessen, maar het onderwijs omvat weinig leerlingactieve werkvormen. De leerbegeleiding is er sterker gericht op remediërende dan op preventieve aspecten.

De leerlingen worden goed begeleid bij de uitwerking van de GIP. Er zijn tal van ondersteunende documenten, een heldere planning en werkwijze, schriftelijke feedback en goed voorbereide mentorgesprekken.

Voor leerlingen met specifieke noden zijn er extra inspanningen. Remediëring voor leerlingen die dit nodig hebben, is inherent aan de aanpak. Dit gebeurt bijvoorbeeld aan de hand van klassikale of individuele opdrachten of extra uitleg. Het uitdagen van de leerlingen om het eigen leren zelf in handen te nemen is nog te weinig expliciet aan de orde.

Deskundigheidsbevordering Het team is gekenmerkt door een ontwikkelingsgerichte aanpak. Dit blijkt uit het frequente overleg rond de integrale opdrachten, de samenwerking met de pedagogische begeleiding en de functionele vorming voor de meeste componenten. De integrale opdrachten en de GIP worden jaarlijks door de leerlingen geëvalueerd. Dit leidt tot concrete verbeteracties. Het team heeft nog niet doelgericht gereflecteerd over een leerlijn die leerlingen ondersteunt in de evolutie van begeleid naar zelfstandig leren. Er is evenmin een systematische reflectie op de leerplanrealisatie voor opvoedkunde en natuurwetenschappen. In de vakgroep wetenschappen is heel wat interne expertise aanwezig, die de leraren versterken door het volgen van nascholing. Het delen van opgebouwde expertise is echter nog niet ingeburgerd. Daardoor is de vakgroepwerking te weinig gericht op pedagogisch-didactische aspecten en op de samenhang binnen het curriculum.

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De VOET-werking kadert binnen het pedagogisch project van de school en binnen een traditie van brede vorming. De school streeft de VOET na via initiatieven op klas-, vakgroep- en schoolniveau. Tijdens het huidige schooljaar maakt de school een doorstart voor het VOET-beleid. Onder impuls van de nieuwe directie is een driejarig beleidsplan opgesteld. De methode voor het inventariseren van de VOET-activiteiten is op punt gezet. De criteria voor het aanvragen en evalueren van projecten en didactische activiteiten zijn verfijnd en beter afgestemd op de VOET. De school heeft in 2011-2012 een eerste controle op hiaten uitgevoerd. Ze beschikt echter niet over een recente evaluatie en heeft daarom geen actueel zicht op de inspanningsverplichting voor alle VOET en voor alle leerlingengroepen. Niet alle projecten en initiatieven zijn al voldoende gedocumenteerd om een dergelijke evaluatie te maken. Sommige verwijzingen naar VOET bij vakgebonden en vakoverschrijdende initiatieven in de overzichten van de school zijn concreet, andere zijn vaag en moeilijk navolgbaar. De visie en planning voldoen daarom nipt.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert sinds het huidige schooljaar vrij adequaat. Het VOET-beleid wordt bepaald door de directie, in samenspraak met de coördinatoren en de 'denktank'. De praktische organisatie is in handen van de coördinatoren. De communicatie verloopt via de personeelsvergaderingen en de vakvergaderingen. Het geheel zorgt voor een goede ondersteuning en een voldoende breed draagvlak. Het opvolgen van afspraken over bijvoorbeeld het documenteren van VOET-activiteiten op het digitaal platform, verloopt aarzelend.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts recentelijk tot bijstellingen. Tijdens het huidige schooljaar zijn het beleid en het organisatorisch kader bijgesteld. De school stelde zich tot doel om tijdens het derde trimester over te gaan tot een globale evaluatie en eventuele bijsturing van de projecten op schoolniveau. Deze timing is niet gehaald. Wel zijn vorig schooljaar enkele afzonderlijke projecten bijgesteld. Zo is de gezondheidsweek nu sterker geënt op de eindtermen voor mentale gezondheid terwijl dit voordien vooral over fysieke gezondheid ging.
Ontwikkeling	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van effectiviteit. De directie en de coördinatoren volgen externe vorming rond de VOET. Verder zet de school sterk in op interne vorming met het oog op een zo groot mogelijk draagvlak. Dit gebeurt voor het volledige korps en op het niveau van vakgroepen en projectgroepen. Zij krijgen de ruimte om zich te verdiepen in de wijze waarop ze de VOET nastreven. Voor het ondersteunen van een aantal initiatieven wordt een beroep gedaan op de expertise van leraren uit de eigen school. De school ging nog niet na of er verdere professionaliseringsbehoeften zijn met betrekking tot VOET.
Uitvoering	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school profileert zich als milieubewust. Er zijn een aantal elementen uit het schoolbeleid die leerlingen de kans bieden de eigen rol in duurzame ontwikkeling te beleven. Zo zijn er afspraken die samen met de leerlingenraad zijn gemaakt, onder meer rond het sorteren van afval of het schoolwinkeltje met fair trade producten. Ook specifieke projecten zoals dikketruindag of bepaalde excursies leveren een bijdrage aan de eindtermen in
Omgeving en duurzame ontwikkeling	

verband met duurzame ontwikkeling. Een aantal projecten en excursies die specifiek op natuurbeleving zijn gericht, dragen bij tot de inspanningsverplichting voor de eindtermen in verband met natuur en landschap. De eindterm over het inzicht in duurzame ontwikkeling komt vooral in het vierde en het vijfde leerjaar aan bod.

Mentale gezondheid Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Aandacht voor mentale gezondheid sluit aan bij het profiel van de school. Er zijn dan ook heel wat projecten en initiatieven die bijdragen tot het nastreven van deze eindtermen. Zo wordt tijdens de activiteiten rond relationele en seksuele vorming gewerkt aan de eindtermen in verband met de eigen ontwikkeling, relaties en het omgaan met emoties en problemen. Ook tijdens de gezondheidsweek komen heel wat eindtermen uit deze context expliciet aan bod. De eindtermen in verband met kunst en cultuur worden onder meer binnen een multiculturele context benaderd. Op schoolniveau zijn er een aantal initiatieven in verband met weerbaarheid, zowel binnen de context van pesten als in verband met het omgaan met taakbelasting en stress. Er zijn heel wat vakgebonden initiatieven die inspelen op de eindtermen uit deze context, zoals leer- en leefsleutels in de eerste graad, het vak godsdienst of integrale opdrachten in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en men leerlingen begeleidt. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Opgemerkte tekorten vinden we terug in de plannen die de beheersing ervan regelen. Bijna alle tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, de overige zijn gepland. De uitwerking van de plannen is voldoende concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen. De plannen vermelden de financiële middelen onvoldoende. De school beschikt wel over een begroting voor infrastructurele verbeteringen. Uit de planning blijkt dat er aandacht is voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren en aantonen dat men proactief handelt. Dat leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de verschillende locaties waarvan de school gebruikmaakt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er enkele tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en wordt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie door de school aangepakt via organisatorische maatregelen, kleinere werken en sensibiliserende acties.

Niet alle lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse viel op dat niet alle locaties even geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. De didactische keuken en het kelderkapsalon zijn verouderd en voldoen niet meer aan de minimale eisen op het vlak van hygiëne. In de meeste gebouwen zijn de trapleuningen te laag met valgevaar als gevolg. De toiletten voor mannen en vrouwen en jongens en meisjes zijn niet gescheiden. In één toilet voor leerlingen staan een poetskar en poetsproducten niet afgesloten voor leerlingen. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Omwillen van de systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een visie op leerbegeleiding. Deze visie kreeg vorm vanuit de gelijke onderwijskansenwerking (GOK-werking), meer bepaald via de thema's 'preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden' en 'studie- en gedragsproblemen'. In de visietekst over zorg stelt de school het ondersteunen en begeleiden van de leerling ter verbetering van zijn leersituatie als hoofddoel voorop. De begeleidingsinitiatieven zijn in samenspraak met de leraren uitgewerkt. Ze zijn verankerd in de schoolstructuur. Naast basiszorg biedt de school meer uitgebreide zorg aan voor leerlingen met specifieke noden. Ze betreft zowel de ouders als de leerlingen bij het zoeken naar de meest ondersteunende aanpak. De school vindt de wisselwerking tussen jongere, school, gezin en samenleving hierbij heel belangrijk.

Het begeleiden van de leerlingen ziet de school als een opdracht voor het hele schoolteam. Ze zet de leraar in als eerstelijnsverantwoordelijke voor het opvolgen en begeleiden van de leerlingen. Het zorgteam, het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en externe hulpverleners vervullen respectievelijk de tweede- en derdelijnsrol.

Ondersteuning De coördinatie van de leerbegeleiding berust bij de adjunct- directeur, de zorgcoördinatoren en het GOK-team. Zij zijn gedeeltelijk of volledig vrijgesteld van lesopdracht met GOK- en BPT-uren (uren voor bijzondere pedagogische taken).

De klassenraden spelen een belangrijke rol in de leerbegeleiding. Tijdens de zogenaamde signaleringsklassenraad informeert de school de leraren over de beginsituatie van de leerling. In samenspraak met de leraren stelt het zorgteam aangepaste handelingsplannen en taalcontracten op. Leerlingen met een taalcontract krijgen een leraar als ankerfiguur toegewezen. De handelingsplannen en taalcontracten bevatten heldere afspraken voor de school, de leerlingen en de ouders.

De leerlingengegevens worden zorgvuldig opgeslagen in het functioneel uitgewerkte elektronisch leerlingvolgsysteem. Dat stelt het schoolteam in staat de leerlingen efficiënt op te volgen en vormt tevens een belangrijke informatiebron voor de delibererende klassenraad.

Preventief investeert de school in de eerste graad in een extra lesuur 'leer- en leefsleutels' waarin wordt gewerkt aan de vakoverschrijdende eindtermen leren leren. In de tweede en derde graad bouwt men hierop verder via de vakken en is er gelegenheid tot begeleide avondstudie of individuele leerbegeleiding door het zorgteam.

Doeltreffendheid De school brengt de effecten van haar leerbegeleiding in kaart, mede dankzij het functionele gebruik van het leerlingvolgsysteem. Er zijn overzichten waarmee de vorderingen van de leerlingen en binnen de lesgroepen kunnen nagegaan worden. De leraren, het zorgteam en het CLB gebruiken deze gegevens om de leerlingen in hun leertraject te ondersteunen en eventueel te heroriënteren.

De leerlingen met een handelingsplan krijgen bij aanvang een intakegesprek en later een evaluatiegesprek over de opvolging van de contracten. Waar nodig stuurt men bij.

Het zorgteam en de vakleraren maken ook gebruik van de beschikbare data om de oorzaken van falen in sommige leerjaren te verklaren of om het vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. De analyse van deze resultaten geeft geregeld aanleiding tot bijstellingen.

Op vakniveau wijst de doorlichting uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking van de preventieve leerbegeleiding leraar- en vakgroepafhankelijk is. De voorbeelden van goede praktijk worden nog onvoldoende verspreid binnen het hele lerarenteam. De vakleraren hebben meestal wel voldoende oog voor remediëring en voor het geven van feedback. Ze dragen ook zorg voor een positief leerklimaat.

Ontwikkeling De school investeert in structurele nascholing en professionalisering van het zorgteam. Via interne en externe nascholing stimuleert ze het schoolteam tot een meer leerlinggerichte aanpak. In het kader van haar leerbegeleiding wil de school in de klaspraktijk meer inzetten op motivatie. Hiervoor werd recentelijk een intern traject ontwikkeld.

4.2 Evaluatiepraktijk en rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid Naar aanleiding van de opvolging van de vorige doorlichting en de invoering van nieuwe competentiegerichte leerplannen heeft de school een traject opgestart dat moet leiden tot een transparante en gelijkgerichte evaluatie. In een eerste fase werd een stand van zaken opgemaakt waarbij de gangbare evaluatiepraktijk in kaart werd gebracht. Dit gebeurde onder meer op basis van een bevraging bij de vakgroepen.

Doelstelling van deze operatie was te komen tot een eenduidige visie en een uniform begrippenkader. Vooral de begripsverwarring tussen gespreide en permanente evaluatie moest uitgeklaard worden. Het denkproces rond de verfijning van de visie en de evaluatieafspraken werd verder gevoerd in de vakgroepen. Zij moesten uitmaken hoe breed zij willen evalueren en welk gewicht zij aan elk aspect willen toekennen. Zij dragen ook de verantwoordelijkheid voor de leerplangerichtheid van hun evaluatie.

Uit deze concertatieronde kwamen een aantal schoolafspraken over aspecten zoals frequentie en spreiding in tijd en het gewicht van dagelijks werk versus examens. Deze afspraken zijn gedifferentieerd naargelang van de graad en de onderwijsvorm. De verhouding tussen dagelijks werk en examens is nog in beweging. In de A-stroom werd die dit schooljaar nog bijgesteld in de richting van een groter gewicht voor de examens. In sommige vakgroepen (bijv. wiskunde) zijn er afspraken over de verhouding basis / verdieping. Voor de talen zijn er afspraken over het gewicht van kennis en vaardigheden. Voor de geïntegreerde proef ligt de verhouding tussen proces en product vast.

Voor de stage, de geïntegreerde proef (GIP) en de integrale opdrachten wil de school de evaluatie gebaseerd zien op criteria die geformuleerd zijn in observeerbare descriptoren die vooraf door de leerlingen gekend zijn.

Een aantal schoolgebonden attitudes worden door elke vakleraar beoordeeld op een schaal van vier. De evaluatie van vakgebonden attitudes is materie voor de vakgroepen die ook het gewicht ervan bepalen.

In de visie wordt niet expliciet de link naar de leerbegeleiding gelegd, maar die is impliciet verankerd door middel van het leerlingvolgsysteem waarin resultaten en eventuele remediëeringsacties aan elkaar gekoppeld worden.

De visie op de deliberatie is in ontwikkeling. Een ontwerptekst ligt voor, maar moet nog besproken worden in de pedagogische raad. De tekst bevat richtlijnen over de voorbereiding en het verloop van de deliberatie, over de attesteringsmogelijkheden, de motiveringsplicht van B- en C-attesten, de normen voor vakantietaken, waarschuwingen en uitgestelde beslissingen.

De school rapporteert frequent aan de hand van verschillende soorten rapporten en geregelde oudercontacten. De rapporten die informeren over leerprestaties tijdens dagelijks werk en examens zijn onderverdeeld in clusters (algemene vorming, talen en richtingsspecifieke vorming). Daarnaast zijn er afzonderlijke rapporten voor attitudes, integrale opdrachten en de geïntegreerde proef.

Ondersteuning De afspraken komen participatief tot stand en worden helder gecommuniceerd in allerlei beleidsdocumenten. De organisatorische procedures zijn sterk ondersteunend. Het inhoudelijk kader wordt ingevuld door de vakgroepen.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten naar leerlingen en ouders. In het leerlingvolgsysteem kunnen ze de resultaten duiden en er acties aan koppelen.

De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem zodat zij dagelijks de leerprestaties kunnen opvolgen. Voor leerlingen en ouders wordt de evaluatie transparant gemaakt via een afsprakenblad met de puntenverdeling. Leerlingen met een leerstoornis worden ondersteund met compenserende en dispenserende maatregelen.

Vanuit het talenbeleid worden voor rapportcommentaren en waarschuwingsbrieven tips aangereikt voor de opbouw en formulering. Daarbij ligt de nadruk op duidelijke en positieve communicatie. De ruimte op de rapporten voor vakcommentaren is evenwel zeer beperkt. In een vademecum krijgen de leraren een aantal wenken voor een eenduidige vraagstelling.

Doeltreffendheid De school verzamelt en analyseert gegevens o.m. over leerprestaties, vervolgonderwijs, attestering, opvolging van adviezen en uitstroom. Daaruit blijkt dat zij over het algemeen gunstige resultaten kan voorleggen, al zijn de attesteringsgegevens wisselend naargelang van de studierichting. De school is erin geslaagd het hoog aantal uitgestelde beslissingen in het tweede leerjaar van de derde graad sterk terug te dringen.

De administratieve afhandeling van notulen en proces-verbalen is conform de regelgeving. De school voldoet aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten.

De commentaren van de klassenraden op de rapporten zijn goed onderbouwd. De commentaar bij de vakken is evenwel zeer beperkt. Zelfs bij tekorten ontbreekt commentaar of heeft die weinig informatiewaarde.

De directie bewaakt het wettelijk vastgelegd maximum aantal dagen dat ze aan examens besteedt. Het aantal evaluatiedagen werd teruggeschroefd door de invoering van permanente en gespreide evaluatie voor een aantal vakken. De implementatie van de organisatorische en inhoudelijke richtlijnen aangaande evaluatie wordt opgevolgd via de vakgroepverslagen en door de aanwezigheid op klassenraden. Het is ook een onderwerp tijdens functioneringsgesprekken.

Dat de school de harmonisering van de evaluatie als een prioritair aandachtspunt beschouwt, is een logische keuze. De evaluatie vertoont immers grote kwaliteitsverschillen. Zeer sterk is de evaluatie van de integrale opdrachten en de geïntegreerde proef. Die is gebaseerd op transparante beoordelingscriteria die goed aansluiten bij de leerplandoelen. De opdrachten integreren op probate wijze de vormingscomponenten die eigen zijn aan het studierichtingsprofiel. In de vakken is de leerplangerichtheid wisselend. Vaak zijn er geen formele afspraken zodat er horizontale en verticale verschillen ontstaan in de mate waarin de evaluatie aansluit bij de leerplandoelen. Het gebruik van beoordelingscriteria geraakt stilaan ingeburgerd, maar die zijn niet altijd oordeelkundig afgestemd op de leerplandoelen. De toepassing van zelf- en peerevaluatie is vrijwel veralgemeend. De evaluatie van attitudes en het gewicht dat eraan toegekend wordt, is vak- en leraarafhankelijk. Hiervoor zijn er geen sluitende afspraken.

Over het algemeen is er voldoende aandacht voor feedback na de evaluatie, al is dit niet in alle vakken even systematisch. Minder goede resultaten geven doorgaans aanleiding tot ondersteunende initiatieven.

In het kader van haar kwaliteitszorg gebruikt de school evaluatiegegevens om de oorzaak van de uitstroom van leerlingen te onderzoeken. Met dat doel voor ogen is zij in een datageletterdheidstraject gestapt. De evaluatie van de integrale opdrachten en de geïntegreerde proef wordt jaarlijks geëvalueerd. Niet in alle vakgroepen is reflectie op de evaluatie een evidentie.

Ontwikkeling

De school doorloopt al enkele jaren een ontwikkelingstraject waarbij verschillende aspecten van de evaluatie- en rapporteringspraktijk onderwerp waren van discussie. Dit denkproces heeft geleid tot diverse bijstellingen die de transparantie en de gelijkgerichtheid moeten bevorderen. De visie op de deliberaties zit in de overlegfase. In de toekomst wil de school waarschuwingen koppelen aan een remediëringstraject. Er wordt nagedacht over de ontwikkeling van een competentierapport en over een rapportlay-out die meer ruimte biedt voor vakcommentaren.

Evaluatie is geen formeel aandachtspunt in het nascholingsplan. Toch heeft de school de laatste jaren sterk ingezet op de vorming van het schoolteam rond het thema evaluatie. Dat gebeurde vooral door de organisatie van interne nascholingsessies. Een pedagogische studiedag was gewijd aan het opstellen van examens vertrekkend vanuit leerplannen. Voor de studierichting Kantoor wordt expertise uitgewisseld met andere scholen.

Een aantal vakken krijgt ondersteuning van de begeleidingsdienst bij de inhoudelijke invulling van hun evaluatie. Dat is onder meer het geval voor de taalvakken die deskundigheid willen verwerven op het vlak van taaltaken en de vakken die in het kader van nieuwe leerplannen zoekende zijn naar geschikte

technieken om competenties te evalueren.

De leerbereidheid is over het algemeen groot, maar die werd in het verleden niet structureel aangestuurd. De vernieuwende dynamiek die nu op de school aanwezig is, zal de evaluatie verder stuwten op het pad naar een brede evaluatie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Sint-Jozefsinstituut Oostende wordt sinds dit schooljaar geleid door een nieuw directieteam dat bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur. Samen vormen zij een hecht team dat zorgt voor een vernieuwende dynamiek en bij beslissingen één lijn trekt.

Een team van coördinatoren staat het directieteam bij: twee graadcoördinatoren en domeinspecifieke coördinatoren onder meer voor zorg, gelijkeonderwijskansen (GOK) en veiligheid. De taakverdeling tussen de directieleden en de coördinatoren is voor iedereen duidelijk en bevordert een vlotte schoolwerking. De graadcoördinatoren hebben ook een graadoverstijgende taakinvulling: de ene heeft meer beleidsvoerend en pedagogisch-didactische verantwoordelijkheden, de andere krijgt meer administratief-organisatorische taken. Deze taakinvulling is nog niet verankerd in de beleidsstructuur waardoor ze niet transparant is voor de leraren.

Het nieuwe beleidsteam staat voor een verderzetting van het pedagogisch project maar kiest voor een duidelijke eigen leiderschapstijl en beleidsprioriteiten. De stijl van leidinggeven is doelgericht, consequent, coachend en waarderend. De directeur voert sinds dit schooljaar functioneringsgesprekken. Medewerkers ervaren deze als zeer zinvol en als een blijk van waardering. De directie gebruikt suggesties uit deze gesprekken om de schoolwerking te verbeteren. De luisterende, open houding van de directie maakt dat ze goed weet wat er reilt en zeilt in de school, kort op de bal kan spelen bij problemen en snel kansen tot verbetering ziet.

Visieontwikkeling Het pedagogisch project van de school vertrekt van de visie van het schoolbestuur Petrus & Paulus dat vier scholen aanstuurt. Voor de school betekent de slogan van Petrus & Paulus “Mogen leren, mogen proberen, mogen zijn” plezier beleven aan leren, kansen geven, open communiceren en verantwoordelijkheid geven. Deze visie geeft richting aan de schoolleiding bij de uitwerking van haar schoolbeleid en komt het duidelijkst naar voor in de visie op zorg, in het personeelsbeleid en in de aandacht die de school geeft aan gevarieerde, activerende didactische werkvormen.

Door een doordacht uitgewerkt zorgbeleid geeft de school de nodige kansen aan het groot aantal leerlingen die op verschillende vlakken extra ondersteuning nodig hebben. Op basis van hun mogelijkheden dragen de leerlingen mee de verantwoordelijkheid voor hun zorgtraject. Het zorgtraject ligt niet geheel in handen van het zorgteam, ook de klasleraren krijgen specifieke verantwoordelijkheden. De school is doordrongen van deze zorgcultuur. Enkel de herstelgerichte tuchtprocedure vinden een aantal leraren belastend omdat ze die als tijdrovend ervaren.

Verantwoordelijkheid geven staat centraal in het personeelsbeleid. De schoolleiding geeft duidelijke verantwoordelijkheden en kansen aan personeelsleden op basis van hun groeimogelijkheden en wensen. De directie delegeert en kan loslaten maar houdt de vinger aan de pols. Het personeel voelt dat het van de directie het vertrouwen krijgt om binnen duidelijke klijtlijnen zelfstandig te werken en initiatieven te nemen.

De school investeert in het werken met gevarieerde, activerende werkvormen. Het schoolbeleid organiseert de personeelsvergaderingen telkens aan de hand van een andere werkvorm die inspraak van personeel bevordert, maar die leraren ook in hun eigen lessen kunnen inzetten. De activerende werkvormen zijn nog niet helemaal voelbaar in de onderwijspraktijk: het sterk leraargestuurd lesgeven komt nog vaak voor. In hun leerproces blijven leerlingen doorheen hun schoolloopbaan sterk begeleid en missen ze kansen om echte zelfstandige leerders en probleemoplossers te worden.

De schoolleiding streeft naar meer gelijkgerichtheid binnen de school. Dit is onder meer al gelukt voor het zorgbeleid, het taalbeleid en voor schoolbrede afspraken rond stage en de geïntegreerde proef (GIP). Voor andere pedagogisch-didactische thema's zoals de evaluatiepraktijk en de leerplangerichtheid van de onderwijspraktijk is er nog een weg te gaan. De directie bundelde hiertoe haar jaarlijkse beleidsprioriteiten in een schoolwerkplan met concrete acties en aanduiding van wie waarvoor verantwoordelijk is. Het nascholingsbeleid is er op gericht om de beleidsprioriteiten effectief te realiseren.

Het beleid van de school is ook afhankelijk van het structuurplan van het schoolbestuur. Het dalend aantal leerlingen en de verouderde infrastructuur maakte dit structuurplan nodig. Dit plan rationaliseert het opleidingsaanbod en het gebruik van de infrastructuur over de vier scholen heen. De directie tracht haar personeel zo goed mogelijk op de hoogte te houden van het structuurplan. Toch zorgt dit voor onzekerheid bij de medewerkers. De verhuis van de eerste graad naar het Onze-Lieve-Vrouwecollege van hetzelfde schoolbestuur is de eerste stap in dit plan: de eerstejaars zijn al verhuisd. De tweedejaars volgen volgend schooljaar.

Besluitvorming De schoolleiding vindt het heel belangrijk dat alle geledingen van de school mee nadenken over het schoolbeleid. De directie investeert veel in persoonlijke en schoolbrede communicatie. Zo geven de formele functioneringsgesprekken en de vele informele gesprekken aanleiding tot verbetering op school- en individueel niveau. Het digitale communicatieplatform functioneert als efficiënt en effectief communicatiemiddel: leraren ervaren het niet als een administratieve last maar als een welkom hulpmiddel.

De overlegstructuur van de school bevat de officiële overlegorganen zoals de schoolraad, de pedagogische raad, het Comité ter Preventie en Bescherming op het werk en de leerlingenraad.

De pedagogische raad kreeg met de nieuwe directie een nieuw elan: de directie neemt niet meer deel aan de vergaderingen, ze zet de raad in als adviesorgaan en niet meer als uitvoerend of beslissingsorgaan zoals in het verleden veeleer het geval was. Om de pedagogische raad te ontlasten, startte de directie op het einde van vorig schooljaar een denktank, bestaande uit een vertegenwoordiging van alle participatieorganen en werkgroepen. Deze denktank komt enkele keren per jaar samen en tekent de beleidslijnen uit. Deze kunnen dan verder uitgewerkt en bijgestuurd worden door de verschillende overlegorganen. De pedagogische raad fungeert hierbij als belangrijk klankbord.

De school ondersteunt de leerlingenraad zeer sterk: de zorgcoördinator coacht de leerlingen en de schoolleiding brengt zelf agendapunten aan. De leerlingenraad neemt deel aan schooloverstijgende participatieorganen voor

leerlingen.

Op dit moment is er geen ouderraad actief in de school. De ouders zijn moeilijk te mobiliseren om mee te denken over de schoolwerking. De school werkt aan een traject om de inspraak van ouders te verhogen. Enkele coördinatoren volgden al een bijscholing om ouders meer te betrekken bij het schoolgebeuren.

Kwaliteitszorg De school hecht veel belang aan kwaliteitszorg. Zij organiseert bevragingen van personeel en leerlingen en analyseert cijfergegevens van de school. Op basis van deze gegevens stuurt zij haar werking bij.

Het schoolwerkplan bevat duidelijke doelen. Voor een aantal thema's is dit verder geconcretiseerd in actieplannen zoals voor taalbeleid. Evalueren en bijsturen van projecten en vernieuwingen zit ingebed in de schoolwerking. Recentelijk evalueerden de leraren op de teamvergadering het taalbeleid wat leidde tot een aantal bijstellingen. Bij een aantal plannen ontbreken meetbare doelen en kwaliteitscriteria wat het evalueren bemoeilijkt.

De directie en de schoolleiding volgen een vormingstraject om hun datageletterdheid te verhogen. Ze willen nog meer relevante gegevens van de school verzamelen en analyseren om zo hun schoolwerking te verbeteren.

De aandacht voor kwaliteitszorg is groot op schoolniveau maar nog niet algemeen verspreid op vakgroepniveau. Een aantal vakgroepen blijft steken op praktische thema's en buigt zich onvoldoende over de kwaliteit van het onderwijs. Bij een aantal vakgroepen leidt dit tot onvoldoende realisatie van de leerplandoelstellingen. Het schoolbeleid is gestart met een voorzichtige inhoudelijke aansturing van de vakwerkgroepen maar volgt ze nog onvoldoende op. Verder zet de directie in op functioneringsgesprekken en klasbezoeken om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren, maar dit is nog te pril om door het cyclisch proces een optimaal effect te verkrijgen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor bedrijfseconomie in de derde graad tso in de studierichting Handel.
- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde en expressie in de derde graad tso in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aangenaam leer- en leefklimaat.
- De brede zorg voor de leerlingen en de aandacht voor hun welbevinden.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- Het gebruik van het digitale leer- en communicatieplatform.
- De ICT-uitrusting en de leermiddelen voor een aantal vakken.
- De evaluatie van integrale opdrachten en de geïntegreerde proef.
- De organisatie van interne nascholing.

Wat betreft het algemeen beleid

- De vernieuwende dynamiek.
- De doelgerichte en coachende beleidsvoering.
- De participatieve besluitvorming.
- De aandacht voor kwaliteitszorg op schoolniveau.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk in een aantal vakken.
- De informatiewaarde van de rapportcommentaren over de vakken.
- De horizontale en de verticale samenhang in een aantal vakken.
- De aandacht voor een geleidelijke groei naar zelfstandig leren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van onderwijskundige processen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde in de eerste graad in de basisoptie Sociale en technische vorming.
- De leerplanrealisatie voor bio-esthetiek, dameskappen, herenkappen in de tweede graad bso in de studierichting Haarzorg.
- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in het specifiek gedeelte van de derde graad tso in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in de derde graad bso in de studierichting Haarzorg.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 Sociale en technische vorming		huishoudkunde
Graad 2 BSO Haarzorg		bio-esthetiek, dameskappen, herenkappen
Graad 3 BSO Haarzorg	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		natuurwetenschappen

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-04-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Wendy FRANQUET de inspecteur-verslaggever	Ann VERGOTE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	